

Revisionsrapport grundläggande granskning 2024

Kultur- och fritidsnämnden

2025-03-03

Innehåll

Inledning	4
Syftet.....	4
Metod.....	4
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?	6
Granskning av internbudget och verksamhetsplan.....	6
Granskning löpande uppföljning och rapportering.....	7
Systematisk intern kontroll och riskhantering.....	9
Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?	11
Måluppfyllelse för verksamhetsmål.....	11
Har nämnden genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?	13
Måluppfyllelse för ekonomi.....	13
Granskning av verksamhetsberättelsen.....	13
Underlag för sammanfattande bedömning	14
interna styrningen, uppföljningen och kontroll.....	14
Bedömning verksamhet.....	14
Bedömning ekonomi.....	14
Risker	15
Sammanfattande Bedömning	16
Rekommendationer.....	16
Bilaga Måluppfyllelse	17

Inledning

Av kommunallagen 12 kap och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Nämnderna och styrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Sakkunniga från revisionskontoret genomför den grundläggande granskningen av kultur- och fritidsnämnden. Arbetet har utförts av Peter Alexandersson, Linnéa Milered och Martin Nyman på revisionskontoret i enlighet med av kommunrevisionens beslutade projektplan 2024-06-13.

Syftet

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge revisorerna ett underlag till uttalande i en årlig revisionsberättelse. Granskningen ska besvara om nämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

1. Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen av verksamhet och ekonomi varit tillräcklig?
2. Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
3. Har nämnden genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?

Metod

Den grundläggande granskningen omfattar en översiktlig granskning av måluppfyllelse och granskning av styrning och intern kontroll. Granskningen omfattar

1. Styrning, kontroll och åtgärder
2. Måluppfyllelse för verksamheten

3. Måluppfyllelse för ekonomin

Granskningen bedrivs under hela året genom att ta del av dokument och flödet av information. Avstämning i granskningsarbetet har redovisats till revisorerna utifrån verksamhetens delrapportering per den 31 august.

Rapporten är sakgranskad av förvaltningen.

Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskning av internbudget och verksamhetsplan

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Är beslutad internbudget förenlig med reglementet och kommunens budget?	Ja	<p>Verksamhetsbeskrivningen i internbudgeten stämmer överens med reglementet.</p> <p>Budgetbeloppet i internbudgeten är i överensstämmande med kommunens budgetbeslut.</p> <p>Kommunstyrelsen beslutade 2024-03-19 att av 2023 års investeringsram ombudgeteras 70 315 000 kr till 2024 för Kultur- och fritidsnämnden.</p>
Har nämnden tagit fram nämndmål och tydligt angivit det förväntade resultatet och vad som ska uppnås?	Ja	<p>Nämnden följer upp nämndmålen genom indikatorer.</p> <p>9 nämndmål. 3 nämndspecifika utvecklingsuppdrag 1 nämnduppdrag</p>
Innehåller internbudgeten en redovisning av hur tilldelade ekonomiska ramar ska användas?	Ja	<p>Tabell finns med hur budgeten ska fördelas till olika områden. Tabell med investeringar finns också. Tabell finns också gällande ramflytt mellan nämnder i samband med budget 2024.</p>

Beskriver verksamhetsplanen de aktiviteter och handlingsplaner som krävs för att uppfylla inriktningen i nämndens budget med tydligt fokus på mål och uppdrag?	Ja	I verksamhetsplanen framgår det att alla nämndmål har aktiviteter. Aktiviteterna är tydliga. Hänvisning till kommungemensamma och nämnds specifika uppdrag finns till vissa aktiviteter.
--	----	--

Granskning löpande uppföljning och rapportering

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Har nämnden upprättat årsprognoser för verksamhetens mål- och uppdragsuppfyllelse?	Ja	<p>Nämnden har i delårsrapporten per den 31 augusti följt upp samtliga mål som nämnden beslutat om i internbudgeten. Prognosen för måluppfyllelsen visar att 8 mål uppnås och 1 uppnås delvis. En redovisning lämnas över de kommungemensamma uppdragen som nämnden tagit till sig i internbudgeten.</p> <p>Det framgår i delårsrapporten att måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning utifrån nämndindikatorer, resultat och effekt, samt förvaltnings verksamhetsplan och andra genomförda eller planerade aktiviteter.</p> <p>Uppdragen redovisas som antingen pågående eller genomförda. En stor del redovisas som pågående. Ingen prognos lämnas i sammanställningen om alla uppdrag kommer att vara genomförda vid årets slut. I uppföljningen av verksamhetsplanen framgår att uppdragen ska vara genomförda innevarande år.</p>
Vidtas tydliga korrigerande åtgärder vid bristande mål- och uppdragsuppfyllelse?	Ej aktuellt	
Är resultatet för mål- och uppdragsuppfyllelse 2024 i överensstämmande med det prognostiserade utfallet i delårsrapporterna?	Delvis	Nämnden prognostiserar i delårsrapporten per den 31 augusti att 8 av 9 mål skulle uppnås och att 1 delvis skulle uppnås. I verksamhetsberättelsen redovisar nämnden att 7 mål av 9 uppnås och att 2 delvis uppnås. Målet "Hållbart chef- och ledarskap" bedöms som delvis uppnått i verksamhetsberättelsen. I delårsrapporten prognostiserades att målet skulle uppnås.

Har nämnden upprättat årsprognoser för ekonomin?	Ja	<p>Prognos 31 mars: +/- 0 Prognos 31 augusti: +/- 0 Prognos för investeringar: + 39,8 mnkr (budget 2024 84,8 mnkr) Ingen förklaring lämnas till avvikelserna.</p>
Vidtar nämnden tydliga korrigerande åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Nej	<p>Av delårsrapporten per 31 augusti redovisas inte nämnden orsaken till att investeringar senareläggs.</p>
Har nämnden en styrning och uppföljning som säkerställer att verksamheten bedrivs effektivt?	Ja	<p>Nämnden har ett mål "Effektiv administration". Av målet och redovisningen av måluppfyllelsen framgår följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bidragsansökningar sker digitalt • Organisationsförändring i syfte att mer effektiv och professionell administration inom ekonomi, HR och registratur <p>Nämnden följer också sjukfrånvaron i syfte att den ska minska. Insatser för att minska sjukfrånvaron pågår.</p> <p>Styrning mot effektiv verksamhet finns i några nämndindikatorer ex. Andelen aktiviteter inom programverksamheten, Utvecklingsinsatser i kommunala mötesplatser/anläggningar (idrottshallar, ungdomsmötesplatser, bibliotek, friluftsmuseet).</p> <p>Av internbudgeten framgår att i Strategisk objektsplan 2024 (IT-styrning) finns planer för förbättrad effektivitet genom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • förenklad administration genom att förbättra befintliga system och genom att finna nya verktyg som effektiviserar de administrativa processerna. • digital service till föreningsliv och medborgare avseende bland annat lokaler och bokning av evenemang • möjliggöra för mer effektivt beslutsstöd, transparens samt förenklad uppföljning inom verksamheten genom datadriven utveckling genom att bättre nyttja den information som finns inom olika system. <p>Uppföljning redovisas inte i delårsrapporten. Följs upp separat.</p> <p>En stor del av nämndens verksamhet utförs av privata utförare. I delårsrapporten redovisas att uppföljning har gjorts och inga avvikelser har identifierats. En beskrivning av hur kontroller genomförts och resultatet av dessa för respektive utförare saknas.</p>

		Nämnden redovisar volymmått. Nyckeltal för planerad verksamhet ex nyttjandegrad/köer av lokaler och jämförelser med andra kommuner saknas.
--	--	--

Systematisk intern kontroll och riskhantering

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?	Ja	Beslut 2023-10-26 §99. Internkontrollplanen ingår som bilaga till kommunstyrelsens internbudget. För att tydliggöra ansvaret kan internkontrollplanen vara en enskild beslutspunkt när beslut internbudget fattas.
Har nämnden tagit del av en riskanalys som underlag för kontroller eller riskhantering inom väsentliga områden?	Delvis	Av internkontrollplanen framgår en risk- och konsekvensbedömning för respektive kontrollmoment. Av beslutet framgår inte om det funnits en riskbruttolista som legat till grund för internkontrollplanen vid sammanträdet. Av internkontrollplanen framgår att förvaltningen genomför processkartläggning och riskanalyser som ligger till grund för förslag till kontrollmoment i internkontrollplanen. Vi rekommenderar att nämnden tar del av riskbruttolistan från förvaltningen.

Finns det en beskrivning av organisering och ett systematiskt arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll?	Ja	<p>I internkontrollplan beskrivs nämndens delaktighet i internkontrollarbetet. Planen beskriver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • årshjulet för den interna kontrollen • nämndens arbetsordning för internkontrollarbetet • att hela nämnden är ansvarig för den interna kontrollen och • när uppföljning ska ske och • att förvaltningen utför kontrollmomenten. <p>Av kontrollmomenten framgår inte kontrollmetod eller vem som är kontrollansvarig. Av planen framgår också att det upprättas en förvaltningsintern förteckning med specificerade aktiviteter kopplade till nämndbeslutad internkontrollplan. I förteckningen framgår mer exakt hur och när kontrollmomenten ska genomföras samt utsedd kontrollansvarig. Det är viktigt att kontrollmetod framgår för att säkerställa att rätt kontroller genomförs.</p>
Följer nämnden kommungemensamma anvisningar från kommunstyrelsen och dess förvaltning?	Ja	<p>Nämnden följer de mallar som erhålls från kommunledningsförvaltningen. Enligt kommunens handbok för internkontroll ska planen innehålla kontrollmoment inom följande områden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verksamhet och organisation • Personal • Ekonomi • Administration • Oegentligheter, mutor och jäv <p>Planen bedöms innehålla kontroller inom samtliga områden.</p> <p>Av handboken framgår också att det av internkontrollplanen minst ska framgå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilka rutiner/processer/system samt vilka kontrollmoment som ska följas upp • Kontrollmetod • Vem som är ansvarig för kontrollen • Genomförd riskbedömning <p>Planen beskriver inte kontrollmetod och vem som är ansvarig för enskild kontroll.</p>
Återrapporteras den interna kontrollen löpande?	Delvis	<p>Av internkontrollplanen framgår att i samtliga delårsrapporter ska arbetet med internkontrollplanen redovisas. Återrapportering av arbetet med intern kontroll görs i delårsrapporten per 31 augusti. I delårsrapporten per den 31 mars saknas en återrapportering. Uppföljning ska göras även i maj. Av nämndens handlingar finns ingen spårbarhet att så gjorts.</p>
Har nämnden följt upp internkontrollplanen?	Ja	<p>Internkontrollplanen följs upp med en internkontrollrapport. Kontrollmomenten i interkontrollrapporten stämmer överens med internkontrollplanen med undantag för</p>

		processen "oegentligheter, mutor och jäv" där ett extra kontrollmoment har tillkommit som inte återfinns i planen.
Åtgärdas brister som framkommit av den interna kontrollen?	Ja	Nämnden har redovisat resultat och lämpliga åtgärder för varje kontrollmoment. Detta gäller även för det extra kontrollmoment som enbart framgår av internkontrollrapporten.

Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?

Måluppfyllelse för verksamhetsmål

Granskning av verksamhetsberättelsen

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Ja	<p>Nämnden gör bedömningen att 7 av 9 mål uppnås och att 2 mål delvis uppnås. Revisionen delar bedömningen.</p> <p>Nämnden bedömer att målet "Ett synligt kultur-, fritids- och idrottsliv" är uppnått. Vi noterar efter samtal med förvaltningen att urvalet/mätningen för indikatorn "antal medieträffar nationellt" har gjorts på olika sätt våren och hösten.</p> <p>Följande noteras för målet "ett mångfasetterat kultur- och fritidsliv. Nämnden har inte beslutat om aktiviteter och resultat för vuxna och äldre. Nämnden bedriver vuxen- och</p>

		<p>äldreverksamhet bland annat inom bibliotek och kulturverksamheter (kulturmötesplatser). Nämnden har valt att inte ha aktiviteter inom detta.</p>
Har nämnden genomfört de kommunövergripande och nämndspecifika uppdragen?	Ja	<p>Nämnden har genomfört merparten av de kommunövergripande och nämndspecifika uppdragen med en avvikelse. Avvikelsen avser det nämndspecifika uppdraget <i>Kultur- och fritidsnämnden ska ta fram en upprustningsplan för att rusta upp anläggningar och arenor i kommunens stadsdelar</i>. Avvikelsen motiveras med bristande resurser. Vi noterar att nämnden avser arbeta vidare med uppdraget i 2025 års verksamhetsplan.</p>
Har indikatorerna följts upp?	Ja	<p>Nämnden har följt upp samtliga nämndindikatorer. Vi noterar att flera nämndindikatorer har låga värden i förhållande till redovisat resultat de senaste tre åren och att dessa troligtvis skulle kunna ses över. Vi noterar även att nämnden bör fundera på om indikatorn för nämndmålet <i>Effektiva administrativa processer</i> är ändamålsenligt. Det finns en risk att indikatorerna inte är tillräckligt styrande eller att indikatorn i tillräcklig omfattning mäter målet. Indikatorn mäter att föreningsbidrag inkommer via e-tjänst. Vi noterar att indikatorn är uppfylld sedan 2022 och att ansökningar enligt kommunens webbplats endast kan göras via e-tjänst.</p>
Ger avrapporteringen läsaren (kommunfullmäktige) rimliga förutsättningar att bedöma måluppfyllelsen?	Ja	<p>Måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning utifrån resultat och effekter samt förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter. Utifrån hur måluppfyllelsen är formulerad är det svårt att bedöma måluppfyllelsen. Eftersom nämnden inte på förhand angivit vilka resultat, effekter samt andra planerade eller genomförda aktiviteter som ska utföras eller uppnås förutom nämndindikatorerna och det som angivits i verksamhetsplanen. Nämnden har i huvudsak förklarat varför man har kommit fram till det resultat man har i sin verksamhetsberättelse. Vi noterar att nämnden lämnar en omfattande beskrivning av måluppfyllelsen. Vi rekommenderar nämnden att avgränsa motiveringarna.</p>
Har verksamhetsplanen genomförts?	Delvis	<p>Nämnden redovisar i uppföljningen till sin verksamhetsplan att merparten av de planerade aktiviteterna är genomförda. Vi rekommenderar nämnden att ha med aktiviteter för vuxna och äldre.</p>

Har nämnden genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?

Måluppfyllelse för ekonomi

Granskning av verksamhetsberättelsen

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Har nämnden uppnått budgeten för verksamheterna i internbudgeten?	Ja	För 2024 redovisar nämnden ett överskott på 6 mnkr. Avvikelsen förklaras bland annat genom överskott inom idrotts- och friluftsanläggningar och föreningsbidrag. Kultur- och fritidsnämnden övertog förvaltning och drift av nya simhallen under första halvåret 2023. Nämnden uppger att det finns vissa utmaningar att prognostisera resultatet för simhallen som omsätter stora kostnader.
Förklaras avvikelser?	Delvis	Avvikelser förklaras för budgeten men för investeringar är förklaringen hänvisad till yttre omständigheter som nämnden inte beskriver.
Är resultatet för ekonomin 2024 i överensstämmelse med det prognostiserade resultatet i delårsrapporterna?	Nej	Prognos 31 mars: +/- 0 Prognos 31 augusti: -+/- 0 Resultat: + 6 mnkr Resultat för investeringar: 39,4 mnkr (avvikelse mot budget 45,3 mnkr)

Underlag för sammanfattande bedömning

interna styrningen, uppföljningen och kontroll

Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Utifrån frågorna/kriterierna ovan bedöms nämnden i huvudsak ha en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll.

- Nämnden har beslutat om en internbudget och verksamhetsplan som uppfyller kraven enligt reglemente och kommunens budget. Vi noterar att nämnden i mars 2024 fick utökad investeringsbudget för 2024 vilket inte framgår av delårsrapporterna eller verksamhetsberättelsen.
- Nämnden bedöms ha en tillräcklig uppföljningsstruktur. Nämnden har under året följt upp den interna kontrollplanen, ekonomin och verksamheten enligt kommunstyrelsens anvisningar.
- Nämnden har fastställt en internkontrollplan som beskriver åtgärder och granskningar utifrån dokumenterade riskanalyser.
- Vi noterar att nämnden inte har vidtagit några åtgärder för att hantera budgetföljsamhet till investeringsbudgeten.

Bedömning verksamhet

Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?

Nämnden bedöms ha genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt

- Nämnden har genomfört merparten av de kommunövergripande och nämndspecifika uppdragen.
- Vi bedömer att 6 mål uppnås och att 3 delvis uppnås av totalt 9 mål.

Bedömning ekonomi

Har nämnden genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?

Nämnden bedöms delvis ha genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

- Nämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 6 mnkr.
- Nämnden redovisar en positiv budgetavvikelse för investeringar på 45,3 mnkr (årets investeringsbudget uppgick till 84,8 mnkr). Nämnden har inte tydligt beskrivit orsaken till budgetavvikelsen.

Risker

- Utifrån granskningen av nämndens indikatorer finns en risk att indikatorerna inte är tillräckligt styrande eller att indikatorn i tillräcklig omfattning mäter målet. Exempelvis indikatorn för målet *Effektiva administrativa processer*. Indikatorn mäter att föreningsbidrag inkommer via e-tjänst. Vi noterar också att det saknas indikatorer och aktiviteter för vuxna och äldre för nämndmålet: *Ett mångfasetterat kultur-, fritids- och idrottsliv*.

Sammanfattande Bedömning

Vår bedömning är att nämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?	Ja	6 av 9 mål uppnås och 3 mål uppnås delvis. Nämnden har genomfört merparten av de nämndspecifika och strategiska utvecklingsuppdragen.
Har nämnden genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?	Delvis	Nämnden redovisar en positiv budgetavvikelse för investeringar på 45,3 mnkr (årets investeringsbudget uppgick till 84,8 mnkr). Nämnden har inte tydligt beskrivit orsaken till budgetavvikelsen.
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen av verksamhet och ekonomi varit tillräcklig?	Ja	Nämnden redovisar en positiv avvikelse jämfört med budget.

Rekommendationer

- Nämnden rekommenderas att beskriva orsaken till varför investeringsbudgeten inte används och att vidta åtgärder för att genomföra den.
- Nämnden rekommenderas att redovisa indikatorer och aktiviteter för vuxna och äldre för nämndmålet: *Ett mångfasetterat kultur-, fritids- och idrottsliv.*

Revisionskontoret 2025-03-03

DNR KS9- 2024-26

Bilaga Måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har inom varje målområde beslutat om kommungemensamma och nämndspecifika uppdrag. Nedan redovisas nämndens prognostiserade måluppfyllelse i delårsrapporten, bedömningen enligt verksamhetsberättelsen och vår bedömning av måluppfyllelsen vid årets slut.

Nämndens måluppfyllelse	Nämndens bedömning 2024.08	Nämndens måluppfyllelse 2024	Vår bedömning
Ett mångfasetterat kultur-, fritids- och idrottsliv	Uppnås	Uppnås	Uppnås
Mötesplats och anläggningar upplevs trygga och välkomnande	Uppnås	Uppnås	Uppnås
Ett synligt kultur-, fritids och idrottsliv	Uppnås	Uppnås	Uppnås
Hållbar verksamhet	Uppnås	Uppnås	Uppnås
God ekonomisk kontroll	Uppnås	Uppnås	Uppnås
Effektiva administrativa processer	Uppnås	Uppnås	Uppnås
Goda arbetsplatser	Delvis	Delvis	Delvis
Hållbart chef- och ledarskap	Uppnås	Delvis	Delvis
Nya vägar för kompetensförsörjning	Uppnås	Uppnås	Uppnås